

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-331/3256

Ankara

2 / 7 / 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 30/6/2001 tarihinde kararlaştırılan "Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	
Başv. Kom.	Plan ve Bütçe
Tarih	17.9.2001 / 893
K. Md.	K.D.Bşk. A.Ö. K.
Başkan	

GENEL GEREKÇE

Borçlanma, makroekonomik dengenin çok önemli bir unsurudur. Borç yönetimi gerek proje, gerekse bütçe ve program finansmanı için kalkınma perspektifi ile yapılmalıdır. Ayrıca, borç yönetilirken borcun maliyetini düşürmenin yanı sıra piyasa risklerini ve operasyonel riskleri de kontrol altında tutmak, bunu yaparken de bütçenin genel amaçları ve para politikası ile uyum içerisinde bulunmak gerekmektedir.

Borçlanma ve borç yönetimi politikası için esnek, kararların hızla alınıp uygulanmasına imkan veren bir altyapıya sahip olunmalıdır. Günümüzde İrlanda, İsveç, Macaristan, Belçika ve Yeni Zelanda gibi pek çok ülke borç portföylerini aynı bir menkul kıymet portföyü yönetir gibi yönetmekte, bu şekilde borçlarının miktarını ve maliyetlerini azaltabilmekte, risklerini sayısal olarak ifade edip, bunu kontrol altında tutabilmektedirler.

Ancak, bunun gerçekleştirilmesi için öncelikle sağlam ve bütünselleşmiş bir hukuksal yapıya ihtiyaç bulunmaktadır.

Türkiyede borçlanmayı ilgilendiren mevzuat dağınık bir yapıda bulunmaktadır. Halihazırda, gerek iç ve dış borçlanma, gerekse Hazine garantilerine ilişkin her türlü hazırlık, temas ve müzakere 4059 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülmektedir. Müsteşarlık bu görevlerini yerine getirirken birden çok kanunu dikkate almaktadır. Esas itibarıyla, yabancı ülkeler ve üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlardan alınacak borçlar için 244 sayılı Kanun, diğer kuruluşlardan sağlanacak dış borçlarla yurt içi piyasalardan yapılan borçlanmalar için yıllık bütçe kanunları hükümleri uygulanmaktadır.

Her iki kanunun kendi içerisinde farklı usul ve esaslar öngörmesi ve yeknesak kurallar bulunmaması ve ayrıca borçlanma ve borç yönetiminin bir şart kanun niteliğinde olan bütçe kanunu ile düzenlenmesi uygulamada sorunlarla karşılaşılmasına neden olmaktadır.

Bu durum günümüz uluslararası mali piyasalarında aktif ve dinamik bir yapı içinde hareket eden diğer aktörler karşısında ülkemizi dezavantajlı bir pozisyona sokmakta ve gelişen yeni finansman enstrümanlarının kullanılmasını, dolayısıyla borç yönetimini zorlaştırmaktadır. Ekonominin önemli unsurları olan iç ve dış borçlanmanın ve buna bağlı olarak sağlanmakta olan garantilerle bu kapsamda ortaya çıkan alacakların yönetiminin tek bir kanunla yürütülmesi globalleşen uluslararası finans piyasalarında etkin olabilmek için zorunlu bir adımdır. Bu düzenleme ile borçlanmaya mali bir disiplin getirilmesi ve yeni finansal enstrümanlar ile tekniklerin kullanılması amaçlanmaktadır. Ayrıca bu Tasarıda ülkemizin borç ve hibe vermesine ilişkin düzenlemeler de yer almaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Kanunun amacı belirlenmiştir.

Madde 2- Madde ile, Kanunun kapsamında yer alan kurum ve kuruluşlar belirlenmiştir.

Madde 3- Madde ile, Kanunda yer alan başlıca kavramlar tanımlanmıştır.

Madde 4- Madde ile, Türkiye Cumhuriyeti adına iç ve dış borçlanma yapma, Hazine geri ödeme garantisi ile Hazine karşı garantisi verme, hibe alma, devir, ikraz ve tahsis yoluyla dış kredi kullandırma, ikraz yoluyla kullandırılan dış finansman imkanlarının koşullarını belirleme ve yeni mali yükümlülük yaratma, bu borç ve yükümlülüklerle, bundan kaynaklanan Hazine alacaklarını yönetme, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar ile yapılan ekonomik ve mali anlaşmalardan doğan hak ve yetkileri kullanma yetkisi Bakana verilmektedir. Ayrıca, madde ile yapılması öngörülen işlemlerin dayandığı yetki düzeyi ile Türkiye Cumhuriyetini mali yükümlülük altına sokacak işlemlerden hangilerinin Bakanın, hangilerinin Bakanlar Kurulunun yetkisi altında olduğu belirtilmektedir. İlgili bütçe yılında geçerli olmak üzere Bakan bu yetkisini ve Kanun ile kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesine ilişkin yetkilerinden uygun gördüklerini gerektiğinde Müsteşarlığa devredebilir. Madde ile Kanun kapsamındaki kuruluşların, Hazinenin ilgili anlaşmalara taraf olmaksızın yaptığı borçlanmalardan sorumlu olmayacağı da hükme bağlanmıştır.

Madde 5- Mali yıl içerisinde yapılacak net borçlanma tutarı bütçe kanunlarına göre belirlenir. Madde ile, bütçe kanunlarında belirtilen ödenekler toplamı ile tahmin edilen gelirler arasındaki fark tutarı kadar net borçlanma limitinin yıl içerisinde en fazla %5 oranında artırılabilmesi ve mali yıl içerisinde ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar çerçevesinde ek ödenek alınması koşuluyla özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihracı hariç, bu limitin ek bütçe kanunlarıyla değiştirilemeyeceği hükme bağlanmıştır. Ancak, özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihracı için ek ödenek alınması ve doğal afetler ile ağır ekonomik kriz halinde borçlanma limiti ek bütçe kanunıyla artırılabilir.

Öte yandan, mali yıl içerisinde, ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihracı, ilgili yıl bütçe kanunlarında belirlenecek limitle sınırlandırılmış olup bu ihraçlar net borçlanma limitinin dışında tutulmuştur.

Madde 6- Madde ile, Hazine garantileri ile sağlanacak dış finansman miktarının her yıl bütçe kanunlarıyla belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Madde 7- Madde ile, halihazırda ilgili yıl bütçe kanunları ile düzenlenen, ihraç edilecek Devlet iç borçlanma senetlerinin şekil ve şartlarına ilişkin hususlar hükme bağlanmıştır.

Bu madde ile, ödenek ihtiyacı doğuran tüm harcamalar için yapılacak borçlanmalar "net iç borç kullanımı"na dahil edilmektedir. Mali yıl için belirlenen borçlanmalar haricinde önceden öngörülemeyen gelişmeler sonucu doğacak ihraçların ise ödenek kalemleri arasında aktarma yapılarak veya yıl içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisinden ek ödenek alınmak suretiyle gerçekleştirilmesi hükme bağlanmıştır.

İkrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ihraç edilmesi durumunda ise ikraz anlaşmasına ilişkin şartların düzenlenmesinde Bakanın yetkili kılınması hükme bağlanmıştır. Ayrıca, söz konusu ikraz anlaşmasından kaynaklanan Hazine alacaklarının ilgili mevzuat çerçevesinde silinmesi halinde bu tutarların bütçeye gider kaydedilmesi hükme bağlanmıştır.

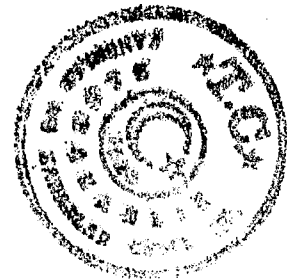
Madde 8- Madde ile, Türkiye Cumhuriyeti adına yapılacak dış borçlanma ile ilgili işlemlerin ve anlaşmaların yapılmasına, anlaşmalarda yapılacak değişikliklere ve bu anlaşmaların yürürlüğüne ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Bu çerçevede, Kanunun amacına uygun olarak, kredi sağlanan kuruluş ayırımı yapılmaksızın, borçlanma ile ilgili anlaşmalar ile taahhütte bulunmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkili kılınmıştır. Borçlanma ile ilgili her türlü hazırlık, temas ve müzakereler Hazine Müsteşarlığının uhdesinde bulunmaktadır. Tahvil ihracı hariç olmak üzere borçlanma anlaşmalarının, anlaşma ile daha sonraki bir tarih kararlaştırılmamışsa, imzalandıkları tarih itibarıyla Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe girmeleri öngörülmüştür. Tahvil ihracına ilişkin anlaşmalar ise imza tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti adına borçlu sıfatıyla imzalanmış bulunan anlaşmalarda değişiklik yapılmasına ilişkin anlaşmalar da imzalandıkları tarihte yürürlüğe girecektir. Bu çerçevede söz konusu anlaşmalarda değişiklik yapma yetkisi Bakana ait olup, Bakan anlaşmaların mali şartları dışındaki değişikliklerin yapılmasına dair yetkisini Müsteşarlığa devredebilir. Dış borçlar, sadece kamu kurum ve kuruluşları ve kalkınma ve yatırım bankalarına ikraz edilebilecektir. Bu kapsamda, ikraz edilen tutar üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere binde 5 oranında ikraz ücreti alınması hüküm altına alınmakta, bu oranı artırmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkili kılınmaktadır.

Madde 9- Madde ile, Hazine garantilerine ilişkin her türlü hazırlık, temas ve müzakerelerin Müsteşarlık tarafından yürütüleceği hükme bağlanmaktadır. Doğrudan borçlanma anlaşmalarında olduğu gibi, Hazine garantileri altında sağlanan dış finansman imkanına ilişkin anlaşmalar ile söz konusu anlaşmaların şartlarında değişiklik yapılmasına ilişkin anlaşmalar da imzalandıkları tarihte yürürlüğe girecektir. Madde kapsamında düzenlenen başka bir husus da alınacak garanti ücretidir. Müsteşarlık tarafından verilecek Hazine garantileri, sağlanacak finansman imkanının tamamını veya bir kısmını kapsayabilecektir. Hazine garantileri kapsamında sağlanan garanti tutarı üzerinden azami yüzde 1 oranında alınacak olan söz konusu ücret defaten lehine garanti verilen kuruluştan tahsil edilecek ve risk hesabına gelir kaydedilecektir.

Garanti ücretinin belirlenmesi ile Hazine geri ödeme garantisi ve Hazine yatırım garantisi verilmesine, değerlendirilmesi, bütçeleştirilmesi, riskin sınırlandırılması ve paylaşımı ile kamunun bilgisine sunulmasına ilişkin esas ve usuller çıkarılacak bir yönetmelik ile belirlenecektir.

Ayrıca, Hazinenin, kamu ve/veya özel sektör kurum ve kuruluşlarının yurt içi piyasalardan yapacakları borçlanmalarda garanti ve/veya kefalet vermemesi öngörülmektedir.

Madde 10- Maddede yer alan kurum ve kuruluşlar, Hazine garantisi talep etmeksizin, doğrudan kendilerinin sağlayacakları dış kredilerde herhangi bir yükümlülük altına girmeden önce Müsteşarlığın ön iznini almak zorundadırlar. Ön izin verilmesi söz konusu yükümlülüklerin Hazine garantisi altında olduğu sonucunu doğurmayacaktır. Bu madde ile mali disiplinin sağlanması ve ülkenin olumsuz şartlar altında yükümlülük altına sokulmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 11- Madde ile, Türkiye Cumhuriyeti adına dış finansman kaynağından sağlanacak aynı ve nakdi hibeler ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından yabancı ülkelere, yabancı ülkelerin kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve uluslararası yardım konsorsiyumlarına verilecek nakdi hibelerle ilgili anlaşmaların yapılmasına ve yürürlüğüne ilişkin yetki konusu düzenlenmektedir. Bu çerçevede, Türkiye Cumhuriyeti adına alınacak hibeler için Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanın, verilecek hibeler için ise Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunun yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Hibe alınmasına ve verilmesine ilişkin anlaşmalar kural olarak imza tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

Türkiye Cumhuriyeti adına hibe alınması ve nakdi hibe verilmesi ile ilgili her türlü hazırlık, temas ve müzakereler Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülecektir.

Madde 12- Madde ile, Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı ülkeler, yabancı ülkelerin kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve oluşturulacak uluslararası yardım konsorsiyumlarına borç verilmesi, borçların esas ve şartlarının belirlenmesi ve bu borçların yeniden yapılandırılmasına ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Söz konusu borçlarla ilgili yetki Bakanlar Kuruluna aittir. Verilecek borçlarla ilgili anlaşmaların onaylanmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı Resmi Gazetede yayımlanacak ve anlaşma aksine bir hüküm bulunmadıkça imza tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

Türkiye Cumhuriyeti adına borç verilmesi ile ilgili her türlü hazırlık, temas ve müzakereler Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülecektir.

Bu tür krediler bu amaçla Müsteşarlık bütçesine konulacak ödeneklerden karşılanacaktır.

Madde 13- İkras, borç verme ve garantilerden kaynaklanan Hazine alacaklarının tahsil, takip ve idaresine Bakan yetkilidir. Söz konusu alacakların kamu alacaklarının bir bütün olarak disiplin altında tahsilini teminen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri kapsamında tahsil edilmesi gerekmektedir. Vadesinde ödenmeyen Hazine alacaklarına aynı Kanuna istinaden gecikme zammı tahakkuk ettirilecektir. Maddede, ayrıca genel bütçeden genel ve katma bütçe dışı kuruluşlara yapılacak aktarmalarda, Hazine alacaklarının kaynaktan tahsiline Bakan ya da Maliye Bakanının yetkili olacağı hüküm altına alınmaktadır.

Türkiye İhracat Kredi Bankasının vereceği kredilerde Müsteşarlığın uygun görüşü ve Bakanın teklifi ile Bakanlar Kurulunun onayı gerekmektedir. Bu kredilerin Hazine alacağı kapsamında takip edilmeyeceği hükmü yer almaktadır.

Madde 14- Giderek gelişen, çeşitlenen ve hızlanan sermaye piyasalarında sadece geleneksel yöntemlerle borçlanmak ve borcun yapısını borcun vadesi boyunca değiştirmeden muhafaza etmenin bir maliyeti olduğu artık bilinmektedir. Borç yönetimi artık vadesi geldiğinde anapara, faiz ve komisyonların ödenmesi anlamına gelmekten çıkmış, borcun pasif olarak izlenmesi değil, aktif olarak bir menkul kıymet portföyü yönetir gibi yönetilmesine yönelik çalışmalar dünyada hız kazanmıştır. Ancak, mevzuat ile bu yeterince etkin olarak yapılamamaktadır. Halihazırda bu konu yıllık olarak hazırlanan bütçe kanunlarıyla düzenlenmektedir. Piyasalarda anlık değişen imkanları avantaja çevirebilmek için çok dinamik bir yapı gerekmektedir. Ayrıca, borç portföyünün etkin bir şekilde yönetilebilmesi için öncelikle portföyün incelenmesi, risklerin ölçülmesi, analiz edilmesi ve raporlanarak yöneticilerin bilgisine sunulması gerekmektedir. Bunun için bilgi birikimi, da eğitim, yazılım gibi gereksinimlerin yanı sıra Hazinesinin kaynak ayırması zorunludur. Pek çok gelişmiş ülkede bu konuda önemli kaynaklar ayrılmaktadır. Bu kapsamda, nakit, borç ve risk yönetiminin idari/teknik alt yapısının güçlendirilmesinde Türkiye Cumhuriyeti adına

Bakanın verdiği yetki çerçevesinde iç ve dış borçlanmadan sorumlu kurum olan Hazine Müsteşarlığının yetkili kılınmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Nakit, borç ve risk yönetiminin gerektirdiği her türlü ödemenin Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten karşılanması, olabilecek giderlerin bütçe çerçevesi ve disiplini altında izlenmesi amaçlıdır. Risk yönetimi kapsamında, örneğin takas işlemi yapıldığında buna ilişkin anapara ve faiz ödeme yükümlülüğü aynen devam etmektedir. Bunun dışında doğabilecek diğer komisyon, piyasaya değerlendirme, teminat ve benzeri unsurlar risk yönetimi altında ödeneklendirilir.

Daha önce ihraç olunan senetlerin işlemiş faizlerinin ödenerek ya da piyasa koşullarından geri alınması, başka senetlerle değiştirilmesi, takas, türev ürün gibi finansal araçlar kullanılması borç ve risk yönetiminin temel araçları olarak kabul edildiğinden madde kapsamına alınmışlardır.

Müsteşarlığın piyasa yapıcılığı sistemini kurmaya, sistemin işleyiş esaslarını belirlemeye, düzgün işleyişi ile ilgili her türlü tedbiri almaya veya sistemi kaldırmaya yetkili olmasını içeren düzenlemeler, Müsteşarlığın Devlet iç borçlanma senetlerini ihraç eden kurum olması kapsamında söz konusu senetlerin ikinci el piyasasının etkin ve yeterli derinlikte işleyebilmesi için her türlü düzenlemeyi yapmasını teminen yer almıştır.

Madde ile, nakit ve borç yönetimi kapsamında para piyasalarından kısa dönemli nakit ihtiyacının karşılanması ile Hazine hesaplarında oluşacak nakit fazlalıklarının para piyasalarında nemalandırılması ile para piyasalarında doğrudan doğruya işlem yapmaya ve/veya görevlendirilecek banka ve/veya mali kuruluşa yaptırmaya Bakanın yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Risk yönetimi kapsamında borcun herhangi bir unsurunun (vade, döviz birimi, faiz oranı ve benzeri) yapısının değiştirilmesi sermaye piyasalarında son derece dinamik bir süreçtir. Bu nedenle Devlet dış borcuna ilişkin kredi anlaşmalarından doğan borçların borç ve risk yönetimi araçları kullanılarak aktif olarak yönetilebilmesine ilişkin bütün finansal işlemlerin süresinin kısa tutulması gerekmektedir. Zira, gelişen uluslararası sermaye piyasalarında bu işlemlerin bir kısmı elektronik ortamda dahi yapılmakta olup, günümüzde, Bakanlar Kurulu kararı gibi bir onay süreci ile piyasalarda anlık olarak ele gecebilecek avantajların kullanılmasına imkan yoktur. Bu nedenle her türlü yetki Bakana tanınmıştır.

Madde 15- Müsteşarlığın idaresinden sorumlu olduğu borç ve alacak portföyünün iktisadi ve siyasi gelişmelere bağlı olarak karşı karşıya olduğu risklerin yönetimi çerçevesinde etkin ve hızlı bir şekilde izlenmesi ve kontrol altında tutulabilmesi amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında Müsteşarlığa ait bir risk hesabı oluşturulması hususu düzenlenmiştir. Hesap, Hazine garantileri altındaki yükümlülüklerin Hazinesin ödeme riskine dönüşmesiyle beklenmedik nakit çıkışlarının nakit ve borç yönetimi üzerindeki olumsuz etkilerini ve bu etkilerin borçlanma programı üzerinde baskı yaratmak suretiyle mali piyasalarda yarattığı istikrarını bozucu yansımalarını asgari seviyede tutmayı amaçlamaktadır. Bu hesap ayrıca, Hazine garantilerinden doğacak mali yükümlülükler ile risk yönetimine ilişkin olarak önceden öngörülemeyen bazı ödemelerin karşılanması amacıyla kullanılacaktır.

Günlük bazda nemalandırılacak olan risk hesabında yılı bütçesine bu amaçla konulan ödenek bir başka tertibe aktarılamaz. Bu hesaba bütçeden aktarılan miktar dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler Müsteşarlığın teklifi ile Maliye Bakanlığınca bütçeye gelir, ödenek ve gider kaydedilir. Hesabın gelirleri ile bütçede yer alan ödeneklerin hesaptan yapılan ödemeleri karşılamaması halinde ilgili tertibe ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Madde 16- Madde ile, Devlet borcu anapara ödemeleri ile borçlanma tutarlarını bütçe dışında özel hesaplarda izletmeye Bakanın yetkili olduğu, kısa vadeli nakit ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla para piyasalarından yapılacak işlemlerin ve borç faizlerinin bu amaçla bütçeye yeterli miktarda konulacak ödeneklerle karşılanacağı ve söz konusu ödeneklerden bütçenin diğer kalemlerine aktarma yapılamayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Diğer taraftan, Müsteşarlıkça uluslararası sermaye piyasalarında gerçekleştirilen tahvil ihraçlarına ilişkin komisyon ve masraflar ise yılı bütçe ödenekleriyle ilişkilendirilmek suretiyle tahvil ihracına ilişkin anlaşma hükümleri çerçevesinde ihraç tutarından mahsup edilerek peşin olarak ödenebilir.

Maddede borç anlaşmalarında öngörülen bütün ödeme ve işlemler ile Müsteşarlık tarafından sağlanan hibelerden karşılanmak üzere ithal edilen malzeme ve ekipman için yılı bütçesinde iç para ve vergi karşılıkları olarak yeterli ödenek konulacağı ve bu ödeneklerden bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamayacağı düzenlenmiştir.

Maddede ayrıca, kullanıcı ve borçlu bütün kamu kurum ve kuruluşlarının, Müsteşarlığın sahip olduğu iç ve dış yükümlülüklerin muhasebe hesaplarına doğru ve zamanında aktarılmasını teminen, ikraz ve tahsis edilen kredilere ve sağlanan garantilere ilişkin gerçekleşme bilgilerinin Müsteşarlığa gönderilmesi düzenlenmektedir. Buna ilaveten, Devlet borçları, Hazine garantileri ve şarta bağlı yükümlülüklerin uygulama sonuçları Müsteşarlıkça hazırlanarak ilgili yıl kesin hesap cetveli ile birlikte Hazine Genel Hesabına dahil edilmek üzere Maliye Bakanlığına gönderilmesi ve Müsteşarlık tarafından, her üç ayda bir, "Kamu Borç Yönetimi Raporu" adı altında bir rapor düzenlenerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, Plan ve Bütçe Komisyonuna, Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere Başbakanlığa ve Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına gönderilmesi hüküm altına alınmıştır.

Madde 17- Maddede Devlet iç ve dış borçlarına ilişkin vergi, resim, harç ve fonlardan istisnalar düzenlenmiştir.

Maddeye ile, Müsteşarlıkça ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin faiz ve anapara ödemeleri ile 7 nci maddenin son fıkrasında yer alan mali servis anlaşmasında yer alacak ödemeler ve bunların dışında kalan diğer Devlet iç borçları ile ilgili gider ve işlemler 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun hükümleri saklı olmak koşulu ile her türlü vergi, resim, harç ve fondan istisna tutulmaktadır.

Dış borçlanma ile ilgili olarak, Hazine tarafından veya Hazine garantisi ile dış finansman sağlanmasına, ikrazına, devrine, tadili veya uzatılmasına ilişkin işlemler ile uluslararası sermaye piyasalarında ihraç edilen menkul kıymetler de her türlü vergi, resim, harç ve fondan istisna edilmektedir.

Müsteşarlıkça uluslararası sermaye piyasalarında tahvil ihracı yoluyla yapılan borçlanmalar karşılığında yapılan ödemeler herhangi bir tevkifata tabi tutulmamaktadır. Tahvil ihracı suretiyle yapılan dış borçlanmalar karşılığında yapılacak ödemelerin herhangi bir tevkifata tabi tutulması durumunda, tahvil anlaşmalarında yer alan hükümler çerçevesinde, tevkifat miktarı Müsteşarlık tarafından ödenecek, dolayısı ile yatırımcıların herhangi bir gelir kaybı olmayacaktır. Ancak bu tür bir kesinti, borçlanma maliyetlerimizi yükseltecek ve yabancı yatırımcıların tahvillerimize olan talebini olumsuz yönde etkileyecektir.

Madde ile Devlet dış borçlarının her türlü finansal araç vasıtasıyla yönetilmesi ya da yeniden yapılandırılmasına ilişkin anlaşmalarda öngörülen işlemlerin de her türlü vergi resim ve harçtan istisna tutulduğu hükme bağlanmıştır.

Madde 18- Madde ile, 2 nci maddede yer alan kamu kurum ve kuruluşlarına, proje kredisi ile finanse edilerek gerçekleştirilmesini istedikleri projeleri için ihaleye çıkmadan önce Hazine Müsteşarlığına başvurarak uluslararası kredili ihale izni almak zorunluluğu getirilmiştir.

Madde ayrıca, uluslararası kredili ihale izni verilmesinin söz konusu proje için Hazine tarafından mutlaka kredi sağlanması ya da garanti verilmesi sonucunu doğurmayacağını hükme bağlamaktadır.

Madde 19- Madde ile, muhtelif finansal araçlar vasıtasıyla yapılacak borçlanmalar ile alacak, borç, nakit ve risk yönetimi işlemleri çerçevesinde Müsteşarlık tarafından alınması gereken avukatlık ve benzeri hukuk hizmetleri de dahil, her türlü danışmanlık hizmetleri ile nakit, borç ve risk yönetimine yönelik olarak yabancı ülkelere, bu ülkelerdeki kurum ve kuruluşlara, uluslararası kuruluşlara bir ücret karşılığı veya ücret alınmaksızın sağlanabilecek danışmanlık hizmetleri düzenlenmiştir.

Madde 20- Kanun kapsamında düzenlenen hususların uygulanmasına açıklık getirmek amacıyla yönetmelik çıkarılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, uygulamada bütünlüğü sağlamak için Kanun kapsamında yer alan hususlara ilişkin yapılacak değişikliklerin bu Kanunda değişiklik yapılması suretiyle mümkün olması öngörülmüştür.

Diğer taraftan, mali disiplinin sağlanmasını ve Türkiye Cumhuriyetini yükümlülük altına sokabilecek düzenlemelerin sağlıklı bir şekilde izlenmesini teminen bu Kanun hükümleri dışında olup da nakit ya da nakit dışı işlemler aracılığıyla Hazineyi yükümlülük altına sokabilecek her türlü düzenlemede Müsteşarlığın uygun görüşünün gerektiği hususu düzenlenmiştir.

Madde 21- Kanunun başlıca amaçlarından birisi halen farklı kanunlarla yürütülen dış borçlanma faaliyetlerine ilişkin mevzuatın tek kanunda toplanması ve borçlanma faaliyetlerinin yeknesak hale getirilmesidir. Bu çerçevede 1173 sayılı Kanun ile 244 sayılı Kanunun bu Kanuna aykırı maddelerinin bu Kanun kapsamına giren işlerde uygulanmaması öngörülmüştür.

Madde 22 - Borçlanma ile ilgili hususların tek kanunda toplanması amacıyla, 2/2/1981 tarihli ve 2380 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin (29 numaralı bendinde yer alan “ile hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın bağlı olduğu Bakan’ın onayı ile ülkenin dış kredi itibarı gözetilerek Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından alacaklısına ödenen diğer dış kredi ödemelerinden doğan borçları” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye eklenen (6) numaralı bent ile, Hazine alacaklarının yerel yönetimlerden tahsilatına olanak sağlayan kesintilerin, söz konusu alacakların 6183 sayılı Kanun kapsamında tahsilatı durumunda yasal yollardan takip ve tahsilata engel teşkil etmeyeceği düzenlenmiştir.

Geçici Madde 1- 6 ncı maddede belirtilen garanti limitine Hazine yatırım garantisinin dahil edilmesi ve 9 uncu maddenin dördüncü fıkrasında atıfta bulunulan yönetmelikle düzenlenecek hususların, Müsteşarlıkta teknik alt yapının kurulmasının sağlanması amacıyla 1/1/2003 tarihinden itibaren belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, 14 üncü ve 15 inci maddelerde yer alan uygulamalar ile risk yönetimi kapsamındaki gerekli düzenlemelerin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Müsteşarlıkça tamamlanması öngörülmüştür.

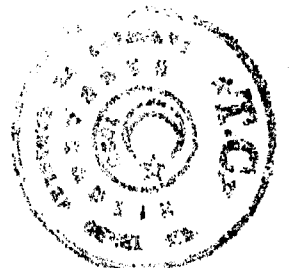
Geçici Madde 2- Madde ile, Kanunun yürürlüğe girmesinden önce kamu kurum ve kuruluşlarının yurt içi piyasalardan yaptığı Hazine garantisine ve/veya kefaletine haiz borçlanmaların üstlenilmesi durumunda doğan Hazine alacaklarının şartlarının belirlenmesine, tahsiline, takibine ve her türlü finansal tekniğin kullanılması suretiyle idaresine Bakan yetkili kılınmıştır.

Geçici Madde 3- Madde ile, Hazine alacaklarına tahakkuk eden gecikme faiz ve cezalarının iktisadi, sosyal şartlara veya idare tarafından verilen görev çerçevesinde borç ödeme kabiliyetinin geçici veya sürekli olarak gerilemiş veya kaybolmuş olmasına bağlı olarak cezaya muhatap borçlularla uzlaşma sağlanabileceği, talebin borçludan geleceği ve geçerliliğini tespiti Bakanın yetkili olduğu, temerrüt faiz ve cezasına muhatap ilgilinin uzlaşma talebinin Bakan tarafından görevlendirilen bir komisyon tarafından gerçekleştirileceği hüküm altına alınmıştır.

Maddede ayrıca, Hazine alacaklarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca takip ve tahsiline geçilmeden önce borçluların uzlaşma yolunu seçmek istemeleri halinde tanınan geçiş süreci düzenlenmiştir.

Madde 23- Yürürlük maddesidir.

Madde 24- Yürütme maddesidir.

KAMU FİNANSMANI VE BORÇ YÖNETİMİNİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı; ülkenin kalkınma hedeflerini dikkate alarak, piyasalarda güven ve istikrarı koruyarak ve makro ekonomik dengeleri gözeterek, Devletin iç ve dış borçlanmasına, hibe almasına, borç ve hibe vermesine, nakit yönetiminin maliye ve para politikaları ile koordineli bir şekilde yürütülmesine, verilecek garantilerin, bu borçlanma ve garantilerden doğan finansal alacaklar ile Devlet iç ve Devlet dış borcunun etkin bir şekilde yönetimine ve izlenmesine, Hazine Müsteşarlığı ile 2 nci maddede yer alan kuruluşlar arasındaki mali ilişkilerin düzenlenmesine ve bu hususlar dahil olmak üzere Müsteşarlık tarafından üstlenilen her türlü mali yükümlülüğün geri ödenmesi, bütçeleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun; genel ve katma bütçeli kurum ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüslerini, özel hukuk hükümlerine tabi olmakla beraber sermayesinin yüzde 50' den fazlası kamuya ait olan kuruluşları, fonları, kamu bankalarını, yatırım ve kalkınma bankalarını, büyükşehir belediyelerini, belediyeleri ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşlarını, sivil toplum örgütlerini ve yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi öngörülen projeler kapsamında ödeme yükümlülükleri garanti edilen kuruluşları kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda yer alan;

Bakan: Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanı,

Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

Müsteşar: Hazine Müsteşarını,

Borç servisi: Devlet iç borcu ve Devlet dış borcundan doğan anapara ve faiz ödemeleri ile bu borçlara ilişkin iskonto giderleri ile ücret ve diğer ödemeleri,

Devlet borcu: Türkiye Cumhuriyeti adına Müsteşarlığın borçlu sıfatı ile taraf olduğu ya da üstlendiği her türlü mali yükümlülükleri,

Devlet dış borcu: Müsteşarlık tarafından herhangi bir dış finansman kaynağından belirli bir itfa planına göre geri ödenmek üzere sağlanan finansman imkanları ile Hazine garantileri kapsamında Müsteşarlık tarafından üstlenilen her türlü mali yükümlülükleri,

Devlet iç borcu: Müsteşarlık tarafından yurt içinde ihraç olunan Devlet iç borçlanma senetleri, Hazinesinin geçici nakit ihtiyacını karşılamak için yurt içi piyasalardan yaptığı borçlanmalar ve senede bağlı olup olmadığına bakılmaksızın Müsteşarlık tarafından üstlenilen her türlü mali yükümlülükleri,

Devlet iç borçlanma senetleri: Müsteşarlık tarafından yurt içinde ihraç edilen borçlanma senetlerini,

Devlet tahvili: İhraç edildikleri tarih itibarıyla bir yıl (364 gün) ve daha uzun vadeli Devlet iç borçlanma senetlerini,

Dış borcun devri: Müsteşarlık tarafından herhangi bir dış finansman kaynağından sağlanan dış finansman imkanlarının ekonominin çeşitli sektörlerinde gelişmeyi sağlamak ve/veya finansman ihtiyacını karşılamak üzere genel ve katma bütçe dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile bankalara ve sivil toplum örgütlerine, anlaşmanın mali şartları ile birlikte, asıl borçlusu bu kuruluşlar olmak kaydıyla aktarılmasını,

Dış borcun ikrazı: Müsteşarlık tarafından herhangi bir dış finansman kaynağından sağlanan dış finansman imkanlarının ekonominin çeşitli sektörlerinde gelişmeyi sağlamak ve/veya finansman ihtiyacını karşılamak üzere genel ve katma bütçe dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile yatırım ve kalkınma bankalarına gerektiğinde anlaşmanın mali şartlarına bağlı kalmaksızın aktarılmasını,

Dış borcun tahsisi: Müsteşarlık tarafından herhangi bir dış finansman kaynağından sağlanan dış finansman imkanlarının ekonominin çeşitli sektörlerinde gelişmeyi sağlamak ve/veya finansman ihtiyacını karşılamak üzere, genel ve katma bütçeli kamu kurum ve kuruluşlarına anlaşmadaki amaca sadık kalınarak kullandırılmasını,

Dış finansman: Herhangi bir dış finansman kaynağından sağlanan Devlet dış borcu, garantili imkan ve hibe veya münferiden bunların her birini,

Dış finansman kaynağı: Dış finansman sağlayan yabancı ülkeler, ülkelerce oluşturulan birlikler, resmi finansman fonları, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar ile uluslararası sermaye ve finansman piyasalarında faaliyet gösteren yatırım bankaları da dahil olmak üzere bankalar, satıcı veya alıcı kredisi sağlayan kuruluşlar ile firmalar veya münferiden bunların her birini,

Dış imkan: Bu Kanun kapsamında yer alan kuruluşların kendi adına her hangi bir dış finansman kaynağından Hazine garantileri olmaksızın sağladıkları finansman imkanı ve hibeyi,

Garanti ücreti: Hazine garantileri nedeniyle lehine garanti verilen taraftan bir defaya mahsus olmak kaydıyla alınan ücreti,

Garantili imkan: Bu Kanun kapsamında yer alan kuruluşlara sağlanan Hazine geri ödeme garantisi, Hazine yatırım garantisi ve Hazine ülke garantisini,

Genel giderler: Devlet borcunun yürütülmesi ve yönetilmesi için yapılan kayıt ve tescil giderleri, kredi derecelendirme kuruluşlarına ödenen ücretler, avukatlık ücreti, müşavirlik ücreti, kur farkları, komisyon ödemeleri, Devlet iç borçlanma senetleri basım ve ilan giderleri ile benzeri tüm masraf ve giderleri,

Hazine alacağı: Herhangi bir dış finansman kaynağından temin edilen finansman imkanları için verilen Hazine garantileri veya bu imkanların ikrazı suretiyle kullandırılması ya da bunlar dışında olmakla birlikte ilgili mevzuattan kaynaklanan işlemler nedeniyle doğan ve Hazine tarafından üstlenilen her türlü ödemeye ve/veya Hazine tarafından ikrazen ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerine ilişkin olarak ortaya çıkan alacağı,

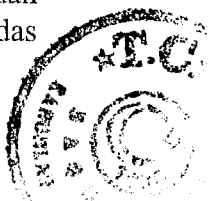
Hazine bonusu: İhraç edildikleri tarih itibarıyla vadeleri bir yıldan kısa olan (364 güne kadar) Devlet iç borçlanma senetlerini,

Hazine garantileri: Hazine geri ödeme garantisi, Hazine yatırım garantisi, Hazine karşı garantisi ve Hazine ülke garantisi veya münferiden herbirini,

Hazine geri ödeme garantisi: Kamu iktisadi teşebbüsleri, özel hukuk hükümlerine tabi olmakla beraber sermayelerinin yüzde 50 sinden fazlası kamuya ait olan kuruluşlar, fonlar, kamu bankaları, yatırım ve kalkınma bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşları lehine bu kuruluşların dış finansman kaynağından sağladıkları dış borçlarının geri ödenmesi hususunda verilen garantileri,

Hazine yatırım garantisi: Yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri kapsamında ilgili mevzuat hükümlerine dayanan ve bunlarla sınırlı olmak üzere verilen garantileri,

Hazine karşı garantisi: Herhangi bir dış finansman kaynağının ihdas ettiği garanti programları çerçevesinde kamu iktisadi teşebbüsleri, özel hukuk hükümlerine tabi olmakla beraber sermayelerinin yüzde 50 sinden fazlası kamuya ait olan kuruluşlar, fonlar, kamu bankaları, yatırım ve kalkınma bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşlarının borçlu sıfatıyla uluslararası piyasalardan temin edecekleri finansman imkanları için bir dış finansman kaynağı tarafından verilen garantiye karşı verilen garantiler ile herhangi bir dış finansman kaynağının ihdas

ettiği garanti programları çerçevesinde yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri ile benzeri finansman modelleri kapsamında gerçekleştirilecek projelerle ilgili olarak, mevzuatta öngörülen Hazine garantileri ile sınırlı olmak ve şartları Müsteşarlık tarafından müzakere edilmek üzere, bir dış finansman kaynağı tarafından verilen garantiye karşı verilen garantileri,

Hazine ülke garantisi: Yabancı ülkelerin herhangi bir dış finansman kaynağından sağlayacakları finansmanın geri ödenmesi hususunda verilen garantileri,

Hazine saymanlığı: Müsteşarlık Devlet Borçları, İç Ödemeler ve Dış Ödemeler Saymanlıklarının herbirini,

Hibe: Herhangi bir dış finansman kaynağından geri ödeme yükümlülüğü olmaksızın Türkiye Cumhuriyetinin aldığı aynı ve/veya nakdi mali yardım ile Türkiye Cumhuriyetinin yabancı ülkelere verdiği nakdi mali yardımı,

İhraç tutarı: Herbir menkul kıymetin satış fiyatı ile nominal miktarının çarpılması suretiyle hesaplanan tutarı,

İkraz ücreti: Dış borcun ikrazı nedeniyle ikraz edilen taraftan ikraz edilen tutar üzerinden bir defaya mahsus olmak kaydıyla alınan ücreti,

Nakit Devlet iç borçlanma senetleri: Karşılığında Hazineye nakit imkanı sağlayan Devlet iç borçlanma senetlerini,

Net borç kullanımı: Yıl içinde yapılan borçlanmalardan yıl içinde vadesi gelen anapara ödemelerinin düşülmesi ile elde edilen tutarı,

Özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri: İlgili yıl bütçe kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde ihraç edilmiş olan ve karşılığında herhangi bir nakit girişi sağlanmayan Devlet iç borçlanma senetlerini,

Para piyasası nakit işlemleri: Hazinenin kısa vadeli nakit ihtiyacını karşılamak üzere Devlet iç borçlanma senedi çıkarmaksızın yapılan azami 30 gün vadeli borçlanmalar ile kısa vadeli Hazine nakit fazlasını değerlendirmek üzere yapılan azami 30 gün süreli işlemleri,

Piyasa yapıcılığı: Devlet iç borçlanma senetleri ihalelerinde ve söz konusu senetlerin ikincil piyasa işlemlerinde etkinliğin artırılması amacıyla önceden belirlenen kriterlere göre seçilmiş bankalara Müsteşarlık tarafından bazı hak ve görevler verilmesini içeren sistemi,

Piyasa yapıcısı: Devlet iç borçlanma senetleri ihalelerinde ve söz konusu senetlerin ikincil piyasa işlemlerinde etkinliğin artırılması amacıyla önceden belirlenen kriterlere göre seçilmiş bankayı,

Program kredisi: Müsteşarlık tarafından ülkenin makroekonomik programları çerçevesinde, doğrudan veya garantisi altında, kamunun finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla herhangi bir dış finansman kaynağından sağlanan finansman imkanını,

Proje: Yıllık yatırım programlarında yer alan projeler, milli savunma projeleri ile yap-işlet-devret, yap-işlet, işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri çerçevesinde gerçekleştirilen projeleri,

Proje kredisi: Projelerin gerçekleşmesi için herhangi bir dış finansman kaynağından sağlanan finansman imkanını,

Risk hesabı: Bu Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde oluşturulan hesabı,

Sivil toplum örgütü: Devlet teşkilatı içinde yer almayan, kendi idari ve mali bağımsızlığı olan, kamu yararına hizmet verdiği Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilen ve kar amacı gütmeyen hükmi şahsiyeti haiz kuruluşları,

Takas: Devlet borcuna ilişkin nakit akışlarının, taraflardan birisi Müsteşarlık olmak kaydıyla, iki taraf arasında doğrudan veya dolaylı olarak değişimine imkan tanıyan finansal aracı,

Türev ürün: Devlet borcunun etkin bir şekilde idare edilebilmesi ve risk yönetimi amacıyla yurt içi veya uluslararası sermaye piyasalarında kullanılan her türlü finansal aracı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki

Yetki

Madde 4 - Türkiye Cumhuriyeti adına Devlet iç borcu ve Devlet dış borcu almaya, Hazine geri ödeme garantisi, Hazine karşı garantisi vermeye ve verilen garantilerin şartlarında değişiklik yapmaya, hibe almaya, dış finansman imkanlarını dış borcun devri, dış borcun ikrazı, dış borcun tahsisi yoluyla kullandırmaya ve yeni mali yükümlülük yaratmaya, bu borç ve yükümlülükler ile bunlardan kaynaklanan Hazine alacaklarını yönetmeye Bakan yetkilidir.

Bakan bu yetkisini ve bu Kanun ile kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesine ilişkin yetkilerinden uygun gördüklerini ilgili bütçe yılında geçerli olmak üzere Müsteşarlığa devredebilir. Yetki devri, Bakanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Tahvil ihracı ile ilgili anlaşmalar dışında Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla taraf olduğu anlaşmalar aksine bir hüküm yoksa imzalandıkları tarih itibarıyla Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe girer.

Ülkelerce oluşturulan birlikler, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar ile akdedilen ekonomik ve mali anlaşmalar kapsamında doğan ekonomik ve mali nitelikteki hak ve yetkileri kullanmaya Bakan yetkilidir.

Hazine yatırım garantisi ve Hazine ülke garantisi vermeye ve verilen garantilerin şartlarında değişiklik yapmaya; hibe ve borç vermeye Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Müsteşarlık, 2 nci maddede yer alan kuruluşların Hazinesinin herhangi bir suretle ilgili anlaşmalara taraf olmaksızın yaptığı borçlanmalarından hiç bir şekilde sorumlu tutulamaz.

Dış borcun ikrazı yoluyla kullandırılan dış finansman imkanlarının koşullarını belirlemeye ve bu imkandan yapılması gereken geri ödemeleri hesaben ikraz veya krediye dönüştürmeye Bakan yetkilidir. Buna ilişkin işlemler Müsteşarlık tarafından yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Limit

Borçlanma limiti

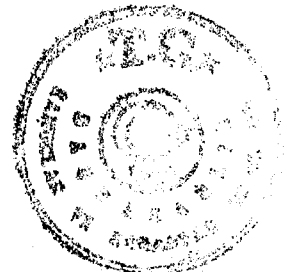
Madde 5- Mali yıl içinde 1 inci maddede belirtilen ilkeler ve mali sürdürülebilirlik de dikkate alınarak yılı bütçe kanununda belirtilen ödenekler toplamı ile tahmin edilen gelirler arasındaki fark miktarı kadar net borç kullanımı yapılabilir.

Borç yönetiminin ihtiyaçları ve gelişimi dikkate alınarak, bu limit yıl içinde en fazla yüzde beş oranında artırılabilir. Bu miktarın da yeterli olmadığı durumlarda, ilave yüzde beşlik bir tutar, ancak Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile artırılabilir. Bütçenin denk olması durumunda da borçlanma, anapara ödemesinin en fazla yüzde beşine kadar artırılabilir. Borçlanma limiti, yıl içerisinde özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihracı için ek ödenek alınması ve doğal afetlerle ağır ekonomik kriz ortamından doğan haller hariç, ek bütçe kanunuyla değiştirilemez.

Vadesinde nakden ödenenler hariç, çeşitli kanunlara dayanılarak ikrazen ihraç olunan özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri bu limitin hesaplanmasında dikkate alınmaz. Mali yıl içerisinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limiti her yıl bütçe kanunlarında belirlenir.

Garanti limiti

Madde 6 – Mali yıl içinde sağlanacak garantili imkanın limiti, her yıl bütçe kanunlarında belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İç ve Dış Borçlanma

İç borçlanma

Madde 7 - Çıkarılacak Devlet iç borçlanma senetlerinin çeşitlerine, satış yöntemlerine, faiz koşullarına, vadelerine, basım ve ödemelerine ilişkin her türlü esasları ve bunlara ilişkin diğer şartları belirlemeye Bakan yetkilidir.

Özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri geçmiş valörlü olarak ihraç edilemez. Daha önce ihraç edilmiş söz konusu senetlerin faiz oranları değiştirilemez ve faiz ödemeleri yerine yeni senet ihraç edilemez.

İkrazen ihraç edilenler hariç olmak üzere, özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri, ancak karşılığında ilgili yıl bütçe kanununda yeterli ödenek olması kaydıyla ihraç edilir. Yıl içinde ortaya çıkan ve önceden öngörülmemiş gelişmeler için özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ise ancak ödenek kalemleri arasında aktarma yapılarak, ödenegin yeterli olmaması halinde yılı içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisinden ek ödenek alınarak ihraç edilebilir.

Özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin ikrazen ihraç edilmesi durumunda düzenlenecek ikraz anlaşmasının vade, faiz ve diğer şartları Bakan tarafından belirlenir. İkrazen verilen senetlerden kaynaklanan Hazine alacaklarının ilgili mevzuat çerçevesinde silinmesi halinde bu tutarlar bütçeye gider olarak kaydedilir.

Devlet iç borçlanma senetlerinin basım giderleri, satışa katılacak finansal kuruluşlara ödenecek komisyon ve banka muameleleri vergileri ile satışa katılan finansal kuruluşların satış işlemleri dolayısıyla yapacakları her türlü gider, vergi, resim ve harçların Hazine tarafından finansal kuruluşlara geri ödenmesinde ve senetlerin basımında uygulanacak şekil ve esaslar, Müsteşarlık ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaksızın akdedilecek mali servis anlaşması ile tespit edilir.

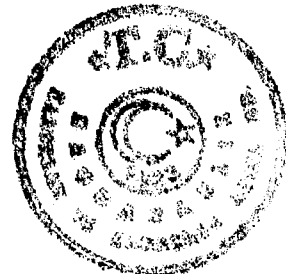
Dış borçlanma

Madde 8 - Türkiye Cumhuriyeti adına herhangi bir dış finansman kaynağından Devlet dış borcu sağlamaya ve mali dış koşulları da dahil olmak üzere şartlarını tespit etmeye ve bu şartlar çerçevesinde mali yükümlülük altına girmeye Bakan yetkilidir. Söz konusu Devlet dış borcuna ilişkin anlaşmalar ve ilgili dokümanlara dair her türlü hazırlık, temas ve müzakereler Müsteşarlık tarafından yürütülür ve sonuçlandırılır.

Tahvil ihracı ile ilgili anlaşmalar dışında Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla taraf olduğu anlaşmalar, anlaşmada daha sonraki bir tarih kararlaştırılmamışsa, imzalandıkları tarih itibarıyla Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe girer. Tahvil ihracı ile ilgili anlaşmalar, anlaşmada daha sonraki bir tarih kararlaştırılmamışsa imzalandıkları tarih itibarıyla yürürlüğe girer.

Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla taraf olduğu anlaşmaların şartlarında değişiklik yapmaya Bakan yetkilidir. Bakan, mali şartlar dışındaki değişikliklerin yapılmasına ilişkin yetkisini Müsteşara devredebilir. Söz konusu anlaşma değişiklikleri aksine bir hüküm yoksa, imzalandıkları tarih itibarıyla yürürlüğe girer.

Müsteşarlık, dış finansman kaynağından sağlanan dış finansman imkanlarını genel ve katma bütçe dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile yatırım ve kalkınma bankalarına bir ikraz anlaşmasıyla aktarabilir. Dış borcun ikrazı halinde ilgili kurumlardan, ikraz edilen tutar üzerinden, bir defaya mahsus olmak üzere, binde beş oranında ikraz ücreti alınır. Bu oranı beş katına kadar artırmaya Bakan yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hazine Garantileri

Hazine garantileri

Madde 9 - Hazine garantileri sağlanmasına ve sağlanan Hazine garantilerinin şartlarında değişiklik yapılmasına ilişkin her türlü hazırlık, temas ve müzakereler Müsteşarlık tarafından yürütülür ve sonuçlandırılır.

Hazine garantilerine ilişkin anlaşmalar ve bunların şartlarında değişiklik yapılmasına ilişkin anlaşmalar aksine bir hüküm bulunmadığı sürece imzalandıkları tarih itibarıyla yürürlüğe girer.

Hazine geri ödeme garantisi ve Hazine yatırım garantisi ile lehine garanti sağlanan taraftan bir defaya mahsus olmak kaydıyla garanti edilen tutarın yüzde birine kadar garanti ücreti alınır.

Müsteşarlık, projeler için sağlayacağı Hazine geri ödeme garantisi ile Hazine yatırım garantisini sağlamadan önce Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının görüşünü alır. Söz konusu Hazine garantilerinin verilmesine ilişkin olarak garanti ücretinin belirlenmesi, garantinin değerlendirilmesi, bütçeleştirilmesi, riskin sınırlandırılması ve paylaşımı ile garantiye ilişkin bilgilerin kamuoyuna açıklanması da dahil olmak üzere bu hususlara ilişkin esas ve usuller çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Hazine, kamu ve/veya özel kurum ve kuruluşlarının yurt içi piyasalardan yapacağı borçlanmalarda garanti veya kefalet veremez.

Bu Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri çerçevesinde belirlenen esaslara uygun olarak Hazine garantileri kısmen veya tamamen verilebilir.

Garantisiz borçlar için ön izin alınması

Madde 10- Bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen kuruluşların Hazine garantileri olmaksızın herhangi bir dış finansman kaynağından sağlayacağı her türlü dış imkan Müsteşarlığın ön iznine tabidir. Ön izin verilmesi, söz konusu dış imkanın Hazine garantisi altında olduğu anlamına gelmez.

ALTINCI BÖLÜM

Hibe

Hibe

Madde 11 - Türkiye Cumhuriyeti adına herhangi bir dış finansman kaynağından hibe almaya, bununla ilgili anlaşmaları yapmaya ve bu anlaşmaların esas ve şartlarını belirlemeye, sağlanan bu hibeleri bu Kanunun 2 nci maddesinde yer alan kurum ve kuruluşlara kullandırmaya Bakan yetkilidir. Hibe ile ilgili her türlü hazırlık, temas ve müzakereler Müsteşarlık tarafından yürütülür ve sonuçlandırılır. Söz konusu anlaşmalar, anlaşmada aksine hüküm bulunmamak kaydıyla, imza tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Hibe anlaşmalarında değişiklik yapmaya Bakan yetkilidir.

Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı ülkeler, yabancı ülkelerin kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve oluşturulacak uluslararası yardım konsorsiyumlarına nakdi hibe vermeye, bu hibenin esas ve şartlarını belirlemeye Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Söz konusu hibe tutarları Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanır. Hibe anlaşmalarına ilişkin her türlü hazırlık, temas ve müzakereler Müsteşarlık tarafından yürütülür ve sonuçlandırılır. Hibe vermeye ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı, hibe anlaşmasının geçerli olduğu bütün dillerdeki metni ile birlikte Resmi Gazetede yayımlanır ve hibe anlaşması, anlaşmada aksine bir hüküm bulunmamak kaydıyla imza tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

YEDİNCİ BÖLÜM

Hazine Alacakları

Borç verilmesi

Madde 12 - Türkiye Cumhuriyeti adına, yabancı ülkeler, yabancı ülkelerin kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve oluşturulacak uluslararası yardım konsorsiyumlarına borç vermeye, bu borcun esas ve şartlarını belirlemeye, verilen borçların yeniden yapılandırılmasına, Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu kapsamda verilecek borç tutarları Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanır. Bu borçlara dair anlaşmalara ilişkin her türlü hazırlık, temas ve müzakereler Müsteşarlık tarafından yürütülür ve sonuçlandırılır. Borç verme anlaşmasının onaylanmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı, borç anlaşmasının geçerli olduğu bütün dillerdeki metni ile birlikte Resmi Gazetede yayımlanır ve borç anlaşması, anlaşmada aksine bir hüküm bulunmamak kaydıyla imza tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

Dış borcun ikrazı, ikrazen ihraç edilmiş olan Devlet iç borçlanma senetleri ve borç verilmesi ile Hazine garantilerinden doğan alacağın tahsili ve idaresi

Madde 13 - Dış borcun ikrazı suretiyle kullandırılan kredilerden, ikrazen ihraç edilmiş olan Devlet iç borçlanma senetlerinden ikraz edilen kuruluşlarca vadesinde Müsteşarlığa ödenmeyen kısımlar ve Hazine garantilerinden Müsteşarlıkça üstlenmeler ve Türkiye Cumhuriyeti adına, yabancı ülkeler, yabancı ülkelerin kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve oluşturulacak uluslararası yardım konsorsiyumlarına verilen borçlar neticesinde doğan alacakların şartlarının belirlenmesine, tahsiline, takibine ve her türlü finansal tekniğin kullanılması suretiyle idaresine Bakan yetkilidir.

Dış borcun ikrazı suretiyle kullandırılan kredilerden, ikraz edilen kuruluşlarca vadesinde Müsteşarlığa ödenmeyen kısımlar ve Hazine garantilerinden Müsteşarlıkça üstlenmeler neticesinde doğan alacaklar ile ikrazen ihraç edilmiş olan Devlet iç borçlanma senetlerinin borçlu tarafından ödenmemesi durumunda, bu tür alacaklar için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Vadesinde ödenmeyen Hazine alacaklarına 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gecikme zammı tahakkuk ettirilir.

Genel ve katma bütçe dışı kuruluşlara genel bütçeden yapılacak aktarmalarda, Hazine alacaklarının kaynağa tahsilatına ilgisine göre Bakan veya Maliye Bakanı yetkilidir.

Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi tarafından yabancı ülkelere borç vermeye, bu borcun esas ve şartlarını belirlemeye, verilen borçların yeniden yapılandırılmasına ilişkin hususlar Müsteşarlığın uygun görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından onaylanır. Bu tür krediler Hazine alacağı kapsamında takip edilmez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Nakit, Borç ve Risk Yönetimi

Nakit, borç ve risk yönetimi

Madde 14 - Makroekonomik dengeleri gözeterek maliye ve para politikaları ile uyumlu bir şekilde nakit akışlarının yönetilmesi ve minimum maliyeti sağlayacak optimum borçlanma düzeyinin benimsenmesi amacıyla mevcut riskler çerçevesinde gerekirse borç yapısının değiştirilmesi için işlemler yapılması ve bunun için gerekli alt yapının güçlendirilmesine, Türkiye Cumhuriyeti adına Bakanın verdiği yetki çerçevesinde, Müsteşarlık yetkilidir. Nakit akışlarının yönetiminin gerektirdiği anapara ve faiz ödemeleri ile borç ve risk yönetimi kapsamındaki finansal tekniklerin kullanılmasından kaynaklanan ödemeler, Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanır.

Müsteşarlık, piyasa yapıcılığı sistemini kurmaya, sistemin işleyiş esaslarını belirlemeye ve işleyişi ile ilgili her türlü tedbiri almaya veya sistemi kaldırmaya yetkilidir.

Konsolide bütçe ödemelerini zamanında yapabilmek, gelirler ve giderler arasındaki dönemsel farklılıkların ödemeler üzerindeki olumsuz etkilerini önlemek amacıyla, kısa dönemli nakit ihtiyacını karşılamak ve/veya Hazine hesaplarında oluşacak nakit fazlalıklarını değerlendirmek amacıyla para piyasalarında nakit işlem yapmaya ve/veya yaptırmaya Bakan yetkilidir.

Hazinenin Devlet dış borcu kapsamında ortaya çıkan yükümlülüklerinin uluslararası sermaye piyasalarında mevcut muhtelif finansal araçlar vasıtasıyla yönetimi amacıyla, takas dahil her türlü türev ürüne ilişkin anlaşma yapmaya Bakan yetkilidir. Söz konusu anlaşmalar, anlaşmada aksine hüküm yoksa imzalandıkları tarih itibarıyla yürürlüğe girer. Bu anlaşmalara ilişkin temas ve müzakereler Müsteşarlık tarafından yürütülür ve sonuçlandırılır.

Borç ve risk yönetimi amacıyla daha önce ihraç olunan Devlet iç borçlanma senetleri işlemiş faizleri ödenerek veya piyasa koşullarından geri alınabilir veya başka senetlerle değiştirilebilir, ayrıca takas dahil olmak üzere her türlü türev ürüne ilişkin finansal araçlar kullanılabilir.

Risk hesabı

Madde 15 - Hazine garantileri kapsamında Müsteşarlık tarafından ödenen bütün tutarlar ile risk yönetimi kapsamında önceden öngörülmesi mümkün bulunmayan ödemeler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde oluşturulan Müsteşarlığa ait risk hesabından karşılanır. Hesaptan, bu Kanunda belirtilen haller dışında kullanım yapılamaz.

Risk hesabının kaynakları şunlardır:

- a) İkraz ücretleri,
- b) Garanti ücretleri,
- c) Hesaptan yapılan ödemeler karşılığında ilgili kuruluşlardan yapılan geri ödemeler ve gecikme zammı dahil tahsil edilen her türlü ödemeler,
- d) Bu maddenin son fıkrasına göre sağlanan nemalar.

Hesaba giren tutarlar gelir kaydedilir ve hesaptan yapılacak ödemeler yılı bütçe ödeneğiyle ilişkilendirilir. Yılı bütçesine bu amaçla konulan ödenek bir başka tertibe aktarılamaz. Bu hesaba bütçeden aktarılan miktar dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, Müsteşarlığın teklifi ile Maliye Bakanlığınca bütçeye gelir, ödenek ve gider kaydedilir. Hesabın gelirleri ile bütçede yer alan ödeneklerin hesaptan yapılan ödemeleri karşılamaması halinde ilgili tertibe ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Hesaptaki tutarlar günlük bazda ve piyasa koşullarında nemalandırılır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Devlet Borçlarının Bütçeleştirilmesi

Devlet borçlarının bütçeleştirilmesi, muhasebeleştirilmesi ve raporlanması

Madde 16 - Mali yıl içinde, türev ürünler dahil olmak üzere, ödenecek Devlet iç ve dış borç anapara ödemeleri ile iç ve dış borçlanma tutarlarını, Hazinenin kısa vadeli nakit ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla para piyasalarından yapacağı borçlanma tutarlarını bütçe dışında özel hesaplarda izlemeye Bakan yetkilidir.

Her ne suretle olursa olsun, türev ürünler de dahil, yapılmış olan borçlardan doğan Devlet iç ve dış borç faizleri ile iskonto giderleri, genel giderler ile Hazinenin kısa vadeli nakit ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla para piyasalarından yapacağı borçlanma faizleri bu amaçla bütçeye yeterli miktarda konulacak ödeneklerle karşılanır. Bu ödeneklerden bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamaz.

Devlet borcunun muhasebesi ile ilgili esas ve usuller Maliye Bakanlığı ve Müsteşarlık tarafından birlikte belirlenir.

Kullanıcı ve borçlu bütün kamu kurum ve kuruluşları, Müsteşarlığın sahip olduğu iç ve dış yükümlülüklerin muhasebe kayıtlarına doğru ve zamanında aktarılmasını teminen,

ikraz ve tahsis edilen kredilere ve sağlanan Hazine garantilerine ilişkin gerçekleşme bilgilerini ve Müsteşarlığın ihtiyaç duyduğu diğer bilgi ve belgeleri, kredi kullanımına aracılık eden kurum ve kuruluşlar da söz konusu kredilere ilişkin olarak temini talep edilen her türlü bilgiyi talep edilen süreler içinde ve talep edilen şartlarda Müsteşarlığa vermekle yükümlüdür.

Devir, ikraz ve tahsis edilen krediler ve sağlanan Hazine garantileri kapsamında konsolide bütçeye tabi kuruluşlarca yapılan her türlü yatırım harcaması, yılı yatırım programında yer alıp almadığına bağlı olmaksızın, yılı mali bütçesinin yatırım ve harcamalarla ilgili kalemleriyle ilişkilendirilir. Bu kapsamda, genel ve katma bütçeli kuruluşlar tarafından proje kredisi olarak kullanılacak her türlü imkanın, kullanımdan önce bütçeleştirilmesi esastır.

Dış borcun ikrazı ve ikrazen ihraç edilmiş olan Devlet iç borçlanma senetleri suretiyle kullandırılan finansman imkanları, ikraz edilen tarafından kredilerden Müsteşarlığa ödenen taksitler ile gecikme faiz ve cezaları risk hesabına alınarak bütçeye gelir kaydolunur.

Herhangi bir dış finansman kaynağından 2 nci maddede yer alan kuruluşlar için sağlanan dış finansman imkanlarından tüm kullanımlar dış borç kaydı yapılmak üzere, Müsteşarlığa bildirilir. Dış borç kaydı yapılan tutarlara ilişkin bilgiler Müsteşarlıkça Maliye Bakanlığına bildirilir. Dış borç kaydının yapılmasına ilişkin esas ve usuller Müsteşarlık tarafından belirlenir. Bu kullanımların bütçeleştirilmesine ve muhasebeleştirilmesine ilişkin esas ve usuller ise Maliye Bakanlığı ve Müsteşarlık tarafından birlikte belirlenir.

Dış borcun tahsisi yoluyla kullandırılan dış finansman imkanlarının borç servisi Müsteşarlık tarafından yapılır.

Müsteşarlıkça bu Kanun kapsamında herhangi bir dış finansman veya türev ürüne ilişkin olarak yapılan anlaşmaların yürürlüğe girmesini sağlayacak kanuni düzenlemelerin tamamlanmasına kadar, anlaşmalar gereğince peşin ödenmesi gereken komisyon, ücret, garanti ücreti ve benzeri giderler bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabı ile ilişkilendirilerek Müsteşarlık tarafından yapılabilir.

Vadesinde ödenmediği takdirde gecikme faizi doğuracak Devlet iç borcu ve Devlet dış borcu ile ilgili bütün ödemelerin yılı bütçesinin yürürlüğe girmesiyle beraber Maliye Bakanlığı tarafından bir defada topluca serbest bırakılan ödeneğinden karşılanması esastır. Ancak, ödeneğinin yetersiz kalması halinde ödemeler bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabı ile ilişkilendirilerek Müsteşarlık tarafından yapılabilir.

Bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabı bu Kanunda sayılan haller ile 1050 sayılı Kanunun belirlediği haller dışında kullanılamaz.

Uluslararası sermaye piyasalarında gerçekleştirilen tahvil ihraçlarına ilişkin komisyon, ücret ve masraflar, yılı bütçe ödenekleriyle ilişkilendirilmek suretiyle tahvil ihracına ilişkin anlaşma hükümleri çerçevesinde ihraç tutarından mahsup edilerek ödenebilir.

Genel ve katma bütçeli kuruluşlarca kullanılmak üzere nakit olarak sağlanan hibe tutarlarını özel gelir ve özel ödenek olarak kaydettirmeye Müsteşarlığın teklifi üzerine Maliye Bakanı yetkilidir.

Müsteşarlıkça dış finansman kaynağından sağlanan Devlet dış borcu ile ilgili ve buna dair borçlanma anlaşmaları ile borç ve risk yönetimi amacıyla gerçekleştirilen her türlü anlaşmada öngörülen bütün ödeme ve işlemler ile Müsteşarlık tarafından sağlanan hibelerden karşılanmak üzere ithal edilen malzeme ve ekipman için yılı bütçesinde iç para ve vergi karşılıkları olarak yeterli ödenek konur ve bu ödeneklerden bütçenin diğer kalemlerine hiç bir şekilde aktarma yapılamaz.

Müsteşarlıkça yabancı ülkelere, bu ülkelerdeki kurum ve kuruluşlara, uluslararası kuruluşlara sağlanan danışmanlık hizmetlerinden elde edilecek gelirlerle, yasal hakları Müsteşarlığa ait olup da yabancı ülkelere, bu ülkelerdeki kurum ve kuruluşlarla uluslararası kuruluşlara ücreti karşılığında kullandırılan ve/veya satılan yazılım ve benzeri varlıklardan elde edilecek gelirler Müsteşarlık bütçesine özel gelir kaydedilir.

Devlet borcu ve Hazine garantilerinin uygulama sonuçları Müsteşarlıkça hazırlanarak ilgili yıl kesin hesap cetveli ile birlikte Hazine genel hesabına dahil edilmek üzere Maliye Bakanlığına gönderilir. İlgili bütçe yılı içinde sağlanan iç ve dış finansman imkanları, sağlanan Hazine garantileri, alınan ve verilen hibeler, dış borcun devri, dış borcun ikrazı ve dış borcun tahsisine ilişkin bilgilerle finans piyasasına ilişkin değerlendirmelerin yer aldığı Kamu Borç Yönetimi Raporu her üç ayın sonunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonuna, Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere Başbakanlığa, Maliye Bakanlığına ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına gönderilir.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Vergi, resim, harç ve fon istisnası

Madde 17 – Müsteşarlıkça ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin faiz ve anapara ödemeleri ile 7 nci maddenin son fıkrasında yer alan mali servis anlaşmasında yer alacak ödemeler ve bunların dışında kalan diğer Devlet iç borçları ile ilgili gider ve işlemler, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri saklı olmak koşulu ile her türlü vergi, resim, harç ve fondan istisnadır.

Müsteşarlık tarafından veya Hazine garantileri ile sağlanan;

a) Program kredisi, hibe ve proje kredilerinin temini, ikrazı, devri, tadili veya uzatılmasına ilişkin işlemler,

b) Uluslararası sermaye piyasalarında kullanılan finansman araçları ile yapılacak borçlanma anlaşmalarında öngörülen ödemeler, işlemler ve bu piyasalarda ihraç edilen menkul kıymetler,

c) Devlet dış borçlarının uluslararası sermaye piyasalarında kullanılan türev ürünler dahil olmak üzere her türlü finansal araçlar vasıtasıyla yönetilmesine veya yeniden yapılandırılmasına ilişkin anlaşmalarda öngörülen işlemler,

her türlü vergi, resim, harç ve fondan istisnadır.

Uluslararası kredili ihaleye çıkma izni ve özel ihale usulleri

Madde 18 - Bu Kanunun 2 nci maddesinde yer alan kamu kurum ve kuruluşları, tamamen veya kısmen, Hazinenin borçlu sıfatıyla veya Hazine geri ödeme garantisi kapsamında taraf olacağı proje kredileri ile finanse edilmek üzere gerçekleştirilecek projeler için ihaleye çıkmadan önce Müsteşarlıktan uluslararası kredili ihale izni alır.

Müsteşarlık tarafından uluslararası kredili ihale izni verilmesi, söz konusu proje için Hazine tarafından kredi sağlanacağı veya garanti verileceği anlamına gelmez.

Danışmanlık hizmetleri

Madde 19 - Müsteşarlık tarafından bu Kanun kapsamında herhangi bir dış finansman kaynağından muhtelif finansal araçlar ile yapılacak borçlanmalar ile alacak, risk, nakit ve borç yönetimi işlemleri çerçevesinde, avukatlık ve benzeri hukuk hizmetleri de dahil alınacak her türlü danışmanlık hizmetleri bu amaçla bütçeye konulacak yeterli miktardaki ödenekle ilişkilendirilerek yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere sözleşme veya pazarlık usulüyle yaptırılabilir. Bu hususta 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

Müsteşarlık, nakit, borç ve risk yönetimine yönelik olarak yabancı ülkelere, bu ülkelerdeki kurum ve kuruluşlara, uluslararası kuruluşlara bir ücret karşılığı veya ücret alınmaksızın danışmanlık hizmeti sağlayabilir. Bu kapsamda yasal hakları Müsteşarlığa ait bulunan yazılım, lisans ve benzeri varlıklar, Müsteşarlıkça ücreti karşılığı kullanılabilir, satılabilir veya hibe edilebilir.

Düzenleme yapma

Madde 20 – Bu Kanun kapsamında yer alan borçlanma ve garanti limiti, iç ve dış borçlanma, dış borcun devir, ikraz ve tahsisi, hibe alma ve verme, Hazine garantileri, garantisiz kamu borçlarına ön izin verilmesi, Hazine alacakları, nakit, borç ve risk yönetimi, risk hesabının işleyişi, uluslararası kredili ihaleye çıkma ve özel ihale usulleri ile sair konuların uygulanmasına yönelik esas ve usuller çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.

Bu Kanun kapsamında yer alan hususlara ilişkin her türlü değişiklik, ancak bu Kanuna hüküm eklemek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle yapılabilir. Diğer kanunlarda bu Kanunda yer alan hususlara ilişkin olarak yapılan düzenlemeler, bu Kanun uygulamaları açısından geçersizdir.

Müsteşarlığı bu Kanun hükümleri dışında olup da nakit ya da nakit dışı yükümlülük altına sokabilecek her türlü düzenlemede Müsteşarlığın uygun görüşü aranır.

Uygulanmayacak hükümler

Madde 21- 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun ile 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Milletlerarası Andlaşmaların Yapılması, Yürürlüğü ve Yayınlanması ile Bazı Andlaşmaların Yapılması İçin Bakanlar Kuruluna Yetki Verilmesi Hakkında Kanunun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

Yürürlükten kaldırılan ve değiştirilen hükümler

Madde 22- 2/2/1981 tarihli ve 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesinin (2) numaralı bendinde yer alan “ile hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın bağlı olduğu Bakan’ın onayı ile ülkenin dış kredi itibarı gözetilerek Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından alacaklısına ödenen diğer dış kredi ödemelerinden doğan borçları” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki bent eklenmiştir.

“6. (1) ve (2) numaralı bentlere göre kesinti yapılması, borcun yasal yollardan takibini ve tahsilini engellemez.”

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca bütçe kanunlarıyla belirlenecek olan garanti limitine Hazine yatırım garantilerinin dahil edilmesi ve 9 uncu maddenin dördüncü fıkrasında yer alan hususlar 1/1/2003 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanır. 14 üncü ve 15 inci maddeler ile getirilen uygulamalar ve risk yönetimine yönelik teknik alt yapının oluşturulması için gerekli düzenlemeler bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde Müsteşarlık tarafından tamamlanır.

Geçici Madde 2 - Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce kamu kurum ve kuruluşlarının yurt içi piyasalardan yaptığı Hazine garantisine ve/veya kefaletine haiz borçlanmaların üstlenilmesi durumunda doğan alacaklar, kamusal hizmet ve ilişkilerden doğmuş sayılır ve bu alacakların şartlarının belirlenmesine, tahsiline, takibine ve her türlü finansal tekniğin kullanılması suretiyle idaresine Bakan yetkilidir.

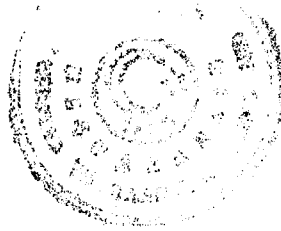
Geçici Madde 3 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevcut bulunan Hazine alacaklarına tahakkuk etmiş bulunan gecikme faiz ve cezalarının miktarları, ilgilinin altı ay içerisinde Müsteşarlığa yazılı olarak talepte bulunması halinde bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde uzlaşma konusu olabilir. İlgili, oluşan iktisadi ve sosyal şartlar veya idare tarafından verilen görev çerçevesinde borç ödeme kabiliyetinin geçici veya sürekli

olarak gerilemiş veya kaybolmuş olması hallerinde uzlaşma talebinde bulunabilir. İlgili tarafından uzlaşma talebine esas gösterilen gerekçenin geçerliliğinin tayinine Bakan yetkilidir. Uzlaşma için ilgilinin en üst seviyeden yetkili mercii vasıtasıyla ve yazı ile Müsteşarlığa başvurması şarttır. Uzlaşma talebi Hazine alacağının idari takip süresi içinde izlendiği dönemde herhangi bir zamanda ve yasal takibe alınacağının ilgiliye resmen bildirilmesini takiben 30 gün içinde yapılır. Bunun yanı sıra Müsteşarlık ilgiliyi uzlaşma talebinde bulunmaya davet edebilir.

Uzlaşma kararı, Bakan tarafından görevlendirilen ve Hazine alacaklarının idaresi, takip ve tahsiliyle ilgili görevli personel arasından tayin edilen bir başkan ve iki üyeden oluşan üç kişilik bir komisyon tarafından alınır. Komisyon oy çokluğuyla karar verir. Komisyonun uzlaşabileceği miktar Bakan tarafından belirlenir ve üyelerin görevlendirilmesi aşamasında kendilerine yazılı olarak bildirilir. Uzlaşma müzakereleri ilk görüşmenin başladığı günü takiben en geç 10 iş günü içerisinde neticelendirilir. Uzlaşmanın sağlanması halinde, durum tarafların imzalayacağı bir tutanakla tespit olunur ve neticesi Bakanın onayını takiben alacağın yeni şartlar çerçevesinde yapılandırılmasını teminen ilgili birimlere bildirilir. Uzlaşmanın olmaması halinde, durum taraflarca imzalanan bir tutanakla tespit edilir ve alacağın 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsilini teminen gerekli işlemler başlatılır. Uzlaşmanın sağlanamaması halinde aynı alacaklar için yeni bir uzlaşma talebinde bulunulamaz.

Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde ilgili tarafından uzlaşma talebinde bulunulmayan alacakların 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde takip ve tahsili için gerekli işlemler başlatılır.

T/ 228

Yürürlük

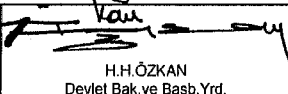
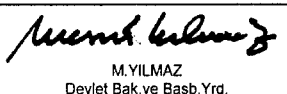
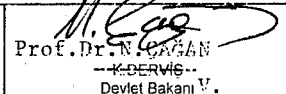
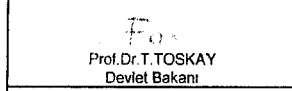
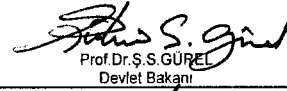
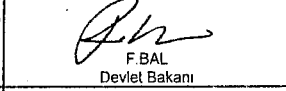
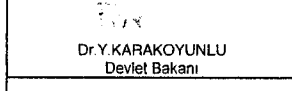
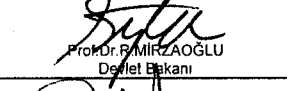
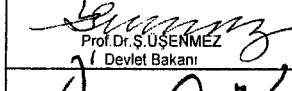
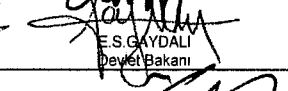
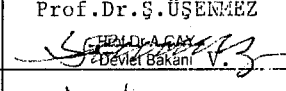
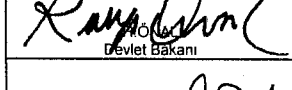
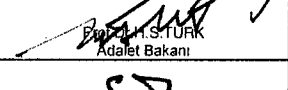
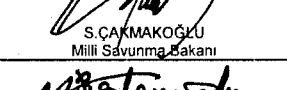
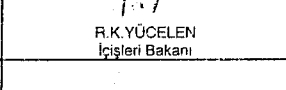
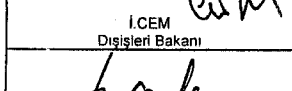
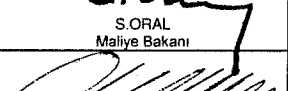
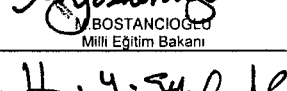
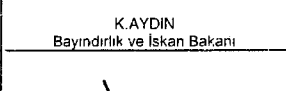
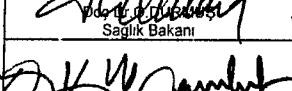
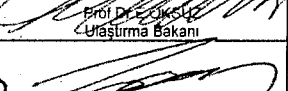
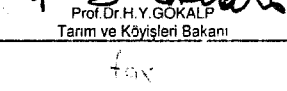
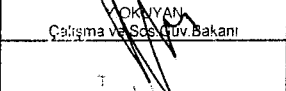
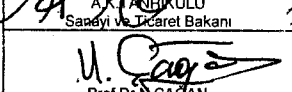
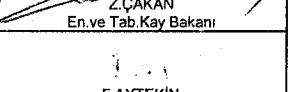
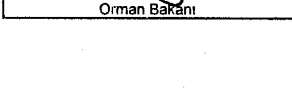
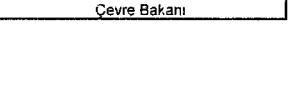
Madde 23 - Bu Kanun 1/1/2002 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 24 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAHÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H.H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. YILMAZ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 Prof. Dr. N. ÇAKAN Devlet Bakanı
 Prof. Dr. T. TOSKAY Devlet Bakanı	 M. KEÇECİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. S. GÜREL Devlet Bakanı	 F. BAL Devlet Bakanı
 Dr. Y. KARAKOYUNLU Devlet Bakanı	 M. KEÇECİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. MİRZAĞLU Devlet Bakanı	 H. GEMİCİ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. GAYDALI Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı
 R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı	 Prof. Dr. H. S. TÜRK Adalet Bakanı	 S. ÇAKMAKOĞLU Milli Savunma Bakanı	 R. K. YÜCELEN İçişleri Bakanı
 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCIOĞLU Milli Eğitim Bakanı	 K. AYDIN Bayındırlık ve İskan Bakanı
 Prof. Dr. H. Y. GOKALP Sağlık Bakanı	 Prof. Dr. Z. ÇAKAN Ulaştırma Bakanı	 Prof. Dr. H. Y. GOKALP Tarım ve Köyşleri Bakanı	 E. MUMCU Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
 A. K. TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	 Z. ÇAKAN En. ve Tab. Kay. Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı	 E. MUMCU Turizm Bakanı
 Prof. Dr. N. ÇAKAN Orman Bakanı	 F. AYTEKİN Çevre Bakanı		

Dosya No.

101-331

986